

Pierādīta lauku piekūnu ligzdošana būrīšos Latvijā un sāka mazuļu gredzenošana ar krāsainiem gredzeniem

1. attēls. Pirmais apdzīvotais Edgara Lediņa un Aigara Kalvāna izliktais lauku piekūnu būris 2013. gadā.

Foto: E. Lediņš

kas trīs gadus pēc kārtas tika apsekoti (V. Pranks u.c.), tomēr ligzdošana netika konstatēta. 2014. gadā LOB Jūrmalas vietējā grupa atkārtoti apsekoja ĶNP būrišus, tomēr arī šogad lauku piekūnu ligzdošana šeit netika konstatēta. Ārpus ĶNP 2006. gadā tika izlikti vēl 26 būri, kuros arī netika konstatēta lauku piekūna ligzdošana ne 2007. gadā (Mārdega 2007), ne arī turpmākajos gados.

Par lielu pārsteigumu vienam no šo rindu autoram (A. Kalvānam), 2012. gada jūlijā tika saņemta ziņa, ka Grobiņā, SIA "RK Metāls" ēkas korē izvietotos būrišos ligzdo divi pāri lauku piekūnu. Saņemtā informācija nāca no Kārļa Klēģera, kas pirmo būri pie ēkas kores izvietoja 2010. gadā, pēc tam, kad pēc ēkas remonta tika likvidētas lauku piekūna ligzdošanas vietas – nišas. Jau nākamajā gadā (2011. g.) piekūni ligzdoja izliktajā būri. Pēc veiksmīgās piekūnu piesaistes būrim K. Klēģeris izvietoja vēl vienu būri pie citas ēkas sienas. Arī šo būri piekūns aizņēma, un 2012. gadā no abiem būriem tika izvesti mazuļi. 2013. gadā abi būri atkal bija aizņemti, bet šajā

Lauku piekūnu būru izlikšana 2014. gadā.

Foto: Ē. Tempelfelds

Lauku piekūni tradicionāli ligzdo vecās vārņveidīgo putnu ligzdās, retāk – ēku nišās. Savukārt daudzās Eiropas valstīs cilvēki piemērotās vietās uzstāda īpašus būrišus, tādējādi piesaistot lauku piekūnus dzīvotnēm, kur trūkst dabisku vietu to ligzdošanai.

2006. gada putna akcijas ietvaros tika mēģināts piesaistīt lauku piekūnus ligzdot tiem speciāli gatavotos būros arī Latvijā, tomēr līdz šim nesekmīgi. Tā, piemēram, Ķemeru nacionālā parka (ĶNP) apkārtnē J. Ķuzes vadībā tika izvietoti vairāk nekā 35 būriši,

reizē tikai no viena tika izvesti mazuļi. A. Kalvāns 2012.–2013. gadā šeit apgredzenoja 11 mazuļus. 2013. gadā šo rindu autori nolēma netālu izvietot vēl dažus būrus. Vienu būri uzstādījām savrupā, lauka vidū augošā bērzā (1. attēls), kurš tajā pat gadā tika aizņemts, un jūlijā novēroti nesēni izvesti mazuļi. 2014. gadā Grobiņas apkārtnē un Liepājā uzstādījām vēl trīs būrišus. Līdzdošanas sezonas laikā pavisam tika apdzīvoti četri būri – divi SIA “RK Metāls” ēkas korē uzstādītie un divi būri, ko uzlikām apkārtnes laukos. Šogad tika apgredzenoti 16 mazuļi. Lai putnus būtu vieglāk atpazīt no lielāka attāluma, uz otras kājas tika likti arī krāsainie gredzeni – melni gredzeni ar baltu numuru (2. attēls). Aicinām visus, it īpaši dabas fotogrāfus, rudenī un nākamajā pavasarī pievērst uzmanību lauku piekūniem – būsim pateicīgi par krāsu gredzenu nolasījumiem!

Ir paredzēts šo darbības jomu attīstīt, virzoties Kurzemes ziemeļu un austrumu virzienā, ar cerību palielināt Latvijas ligzdojošo lauku piekūnu populāciju. Izvietosim būrus arī citviet, kur šogad tika konstatēta lauku piekūna ligzdošana. Aicinām arī ziņot par šogad konstatētiem ligzdošanas gadījumiem, ievietojot informāciju portālā www.dabasdati.lv vai rakstot autoriem personīgi. Esam pateicīgi K. Klēģerim par izrādīto iniciatīvu, LOB Jūrmalas vietējai grupai par dalību būrišu apsekošanā, kā arī ekspedīciju dalībniekiem A. Dekantam un Ē. Tempelfeldam.

AIGARS KALVĀNS,
raptor_cr@inbox.lv
EDGARS LEDIŅŠ,
info@ledins.lv

Literatūra

Mārdega I. 2007. Peļu vanadziņu Latvijā ir maz. *Putni dabā* 2007/1: 6–8.

Summary

Proven nesting of Kestrels in nest-boxes in Latvia and chicks ringing with colour rings started /Edgars Ledīņš/

First time in Latvia a successful nesting of Kestrels *Falco tinnunculus* in nest-box was observed in Grobiņa, 2011. More nest-boxes were installed nearby during years 2013–2014; 4 nest-boxes were occupied in year 2014, 16 chicks ringed with colour rings. It is planned to install more nest-boxes in Kurzeme region during near future.

Lauku piekūna mazuļi būrī.

Foto: E. Ledīņš

Pirmais apdzīvotais lauku piekūna būris SIA “RK Metāls” ēkas korē, Grobiņā.

Foto: E. Ledīņš

2. attēls. Ar melnu plastmasas gredzenu gredzenots lauku piekūna mazulis.

Foto: A. Kalvāns

K. Klēģeris (no kreisās) un A. Kalvāns gredzeno lauku piekūna mazuli Grobiņā.

Foto: E. Ledīņš